

PATVIRTINTA
Rokiškio Senamiesčio progimnazijos
direktoriaus 2019 m. sausio 9 d.
įsakymu Nr. V-12

VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų turizmo renginių organizavimo (toliau - aprašas) nustato vaikų turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau - turizmo renginiai) organizavimo tvarką Rokiškio Senamiesčio progimnazijoje (toliau – Mokykla) ir yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro patvirtintu vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK - 330).

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.

3. Aprašas taikomas Mokyklos klasių vadovams ir mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms mokinių iki 18 metų turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4. Vaikų grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

6. Kitos apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) vartojamas sąvokas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

7. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK – 991 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-1214 redakcija) .

8. Žygio, ekskursijos, išvykos programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas pagal šios tvarkos priedus Nr. 3, 6, tvirtina mokyklos direktorius.

9. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK-165.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

10. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

10.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;

10.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose – nuo 6 metų;

10.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis - nuo 9 metų;

10.4. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis - nuo 12 metų;

10.5. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;

10.6. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

10.7. jaunesni negu aprašo 10.1-10.5 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą.

10.8. Mokiniai mokyklos teritorijoje ar Rokiškio rajono ribose organizuojamuose turizmo renginiuose gali dalyvauti turėdami tėvų/globėjų sutikimą (priedas Nr.1).

11. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

12. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, mokyklos direktorius skiria turizmo renginio vadovą. Didesnėms nei 15 vaikų grupėms skiriami 2 turizmo renginio vadovai. Ikimokyklinio amžiaus vaikų grupei, neatsižvelgiant į vaikų skaičių, skiriami ne mažiau kaip 2 turizmo renginio vadovai.

13. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

13.1. įsakymu tvirtina turizmo renginio programą, (priedas Nr. 2), dalyvių sąrašą (priedas Nr.3), turizmo renginio vadovą(-us), turizmo renginio saugos ir sveikatos instrukciją (priedas Nr.4);

13.2. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginių vadovą(-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792, nustatyta tvarka;

13.3. padeda pasirengti turizmo renginiui;

13.4. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;

13.5. nustato turizmo renginių vadovo(-ų) pareigas;

13.6. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir vaikus;

13.7. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

14. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginyje dalyvaujančių mokinių saugumą:

14.1. ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki numatomo renginio pateikia mokyklos direktoriui nurodytus dokumentus:

14.1.1. prašymą dėl renginio vykdymo;

14.1.2. varžybų nuostatus (priedas Nr. 5), turistinio renginio programą (priedas Nr. 2), kurioje numato detalų maršrutą, atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą;

- 14.1.3. mokinių, dalyvausiančių turistiniame renginyje, sąrašą (priedas Nr. 3);
- 14.1.4. turizmo renginio saugos ir sveikatos instrukciją parengtą pagal turizmo renginio sezono laiką, trukmę ir išvykos pobūdį (priedas Nr.4);
- 14.2. supažindina mokinius su renginio tikslais, programa, aptaria renginio vykdymą, paskirsto vaikams užduotis;
- 14.3. instruktuoja mokinius saugaus elgesio klausimais. Supažindina mokinius su saugos ir sveikatos instrukcija, su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eisimo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais. Saugos instruktažus su mokiniais registruoja tam skirtame žurnale, kuris saugomas mokyklos raštinėje;
- 14.4. prieš išvykdamas į turizmo renginį, iš mokytojų kambario pasiima pirmosios pagalbos vaistinėlę ir grįžęs ją gražina;
- 14.5. užtikrina mokinių saugumą renginio metu, reikalui esant suteikia pirmąją medicininę pagalbą;
- 14.6. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.
- 14.7. Įvykus nelaimingam atsitikimui turizmo vadovas:
- 14.7.1. kviečia greitąją pagalbą;
- 14.7.2. suteikia pirmąją pagalbą;
- 14.7.3. informuoja mokinių tėvus (globėjus);
- 14.7.4. praneša mokyklos vadovybei apie įvykį.
15. Turizmo renginiuose dalyvaujantys mokiniai:
- 15.1. pristato nustatytos formos tėvų sutikimus (priedas Nr. 1);
- 15.2. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais, pasirašo renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instruktavimų Tamo dienyne esančioje registravimo formoje;
- 15.3. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;
- 15.4. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus;
- 15.5. mokiniai, kurie planuoja negrįžti kartu su grupe, apie tai informuoja grupės vadovą, pateikę raštišką tėvų (globėjų) prašymą.

IV. MAUDYMOŠI REIKALAVIMAI

16. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.
17. Vykdam turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 79:2010 „Vaikų vasaros poilsio stovykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V - 765 reikalavimais.
18. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
19. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
20. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
21. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Turizmo renginiai gali būti finansuojami dalyvių, rėmėjų lėšomis.
 23. Turizmo renginiams iš mokinio krepšelio lėšos skirstomos pagal steigėjo patvirtintą tvarką.
 24. Turizmo renginių aprašo tvarkos vykdymą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
 25. Tvarkos aprašas reikalui esant gali būti koreguojamas.
-

(Tėvo, mamos, globėjo (rūpintojo) vardas, pavardė)

(adresas, tel. numeris)

Rokiškio Senamiesčio
progimnazijos direktorei
Saulei Kazinavičienei

SUTIKIMAS

(data)

Sutinku, kad mano sūnus/dukra/ globotinis(ė)
20....-20.....m. m. dalyvautų mokyklos ir rajono organizuojamuose kultūriniuose ir sportiniuose
renginiuose, konkursuose, olimpiadose, konferencijose, išvykose (Rokiškio rajono
teritorijoje).

Užtikrinu, kad mano sūnus/dukra/ globotinis(ė) yra susipažinęs/usi su saugaus
eismo, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais, jų laikysis renginių metu.

Sutinku, kad mano sūnui/dukrai/globotiniui(ei) reikalui esant būtų suteikta medicininė
pagalba.

Mano vaikas nuolat vartoja vaistus.....,
(jei vartoja, išvardyti vaistų pavadinimus)
todėl pasirūpinsiu, kad jų turėtų su savimi.

(tėvų, globėjų parašas)

TURIZMO RENGINIO PROGRAMA

- I. Turizmo renginio tikslas
- II. Bendra turizmo renginio charakteristika

turizmo renginio rūšis (žygis, ekskursija, išvyka, sąskrydis):

data:

vieta:

tikslus maršrutas (maršruto ilgis km):

trukmė:

dalyviai (amžius, skaičius):

nakvynės sąlygos:

išvykimo vieta ir laikas:

sugrįžimo vieta ir laikas:

- III. Detalus maršruto aprašymas (lankytini objektai, renginiai žygio metu – susitikimai, talkos ar pan., konkreti nakvynės vieta ir kt.)
- IV. Turizmo renginio sąmata

Turizmo renginio vadovas

(vardas, pavardė, parašas)

**MOKINIŲ, 20... M.D. VYKSTANČIŲ Į
....., SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Mokinio pavardė, vardas		Gimimo metai
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

**MOKINIŲ, VYKSTANČIŲ Į.....,
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA**

1. BENDROJI DALIS

1.1. Patvirtinta instrukcija – (toliau Instrukcija) yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos, elgesio, sveikatos, saugumo ir gamtos saugojimo reikalavimus turizmo renginių metu;

1.2. instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, mokinio elgesio taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename išvykos etape;

1.3. mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šia instrukcija ir pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma drausminė ir administracinė atsakomybė pagal mokyklos nustatytą tvarką.

**2. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI IŠVYKUS UŽ MOKYKLOS RIBŲ,
RENGINIO METU, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO**

2.1. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, einant per gatvę, neteisingai išlipant iš transporto priemonės. Saugos priemonė- laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų gatvėje, klausyti vadovo nurodymų. Nuolatinis stebėjimas;

2.2. traumos ir sužalojimai dėl auto įvykio. Saugos priemonės - instruktažas apie saugų elgesį gatvėje ir transporte. Nuolatinis vadovo stebėjimas;

2.3. traumos ir sužalojimai ne dėl autoįvykio. Saugos priemonė - instruktažas apie aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimus, saugų elgesį gatvėje, kelyje. Nuolatinis vadovo stebėjimas;

2.4. vaiko skendimas. Saugos priemonė - laikytis maudymosi taisyklių, be mokytojo leidimo neiti į vandenį, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje, turėti gelbėjimosi liemenes; 2.5.

saulės nudegimai. Saugos priemonė - laikytis deginimuisi nustatytos aprangos reikalavimų: dėvėti kepuraitę ar skarutę, nesideginti saulėje po 11 valandos;

2.6. vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė - pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.

3. VEIKSMAI IŠVYKUS UŽ MOKYKLOS RIBŲ

3.1. Mokiniai griežtai laikosi turizmo renginio vadovo nurodymų (nepalieka grupės be vadovo leidimo, apie savo savijautos pakitimus, traumas nedelsiant praneša vadovui) ir nurodytų saugos reikalavimų;

3.2. mokiniai turi neatsiskirti nuo grupės, jeigu turizmo renginio metu yra būtinybė išeiti būtina informuoti turizmo renginio vadovą;

3.3. draudžiama vartoti alkoholinius, energetinius gėrimus ir kitas psichiką veikiančias medžiagas.

3.4. Turizmo renginio dalyvių elgesys muziejuose ir parodose:

3.4.1. muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, nekliudyti eksponatų, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir jų pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą;

3.4.2. negražu ir neetiška garsiai kalbėtis ir juoktis parodų salėse;

3.4.3. nemandagu eksponatus peržiūrėti skubotai, tarsi praeinant pro šalį;

3.4.4. nemandagu reikšti nepasitenkinimą meno kūriniais, eksponatais, garsiai reikšti savo nuomonę;

3.4.5. garsiomis kalbomis ir pastabomis negalima blaškyti kitų dėmesio ir trukdyti gidui-ekskursijos vadovui.

3.5 Saugus elgesys transporte (automobilyje, autobuse, traukinyje ir kt.):

3.5.1. tvarkingai įlipti ir išlipti iš transporto priemonės tik transporto priemonei visiškai sustojus;

3.5.2. tvarkingai susėsti ir sėdėti transporto priemonėje;

3.5.3. draudžiama iškišti rankas, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės, iškart bėgti per gatvę;

3.5.4. nešiukšlinti transporto priemonėje, šiukšlių nemesti pro transporto priemonės;

3.5.5. klausyti vairuotojo ir lydinčių asmenų nurodymų;

3.5.6. atsargiai pereiti gatvę išlipus.

3.6. Saugus elgesys gatvėje:

3.6.1. pėstieji privalo eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten, kur jų nėra, - kelkraščiu. Jeigu šaligatvio, pėsčiųjų tako, kelkraščio nėra arba jais eiti negalima, leidžiama eiti viena eile važiuojamosios dalies pakraščiu;

3.6.2. kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu einantys pėstieji turi eiti prieš transporto priemonių važiavimo kryptį;

3.6.3. į kitą važiuojamosios dalies pusę pėstieji privalo eiti tik pėsčiųjų (taip pat požeminėmis ir esančiomis virš kelio) perėjomis, o kur jų nėra - sankryžose pagal šaligatvių arba kelkraščių liniją. Kai matomumo zonoje perėjos ar sankryžos nėra, leidžiama eiti per kelią stačiu kampu į abi puses gerai apžvelgiamose vietose, tačiau tik įsitikinus, kad eiti saugu;

3.6.4. nespėjusieji pereiti važiuojamosios dalies turi stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos ar įsivaizduojamos linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus. Baigti eiti per kelią galima tik įsitikinus, kad eiti saugu;

3.6.5. artėjant specialiajai transporto priemonei su įjungtais mėlynais ir raudonais (arba tik mėlynais) žybciojančiais švyturėliais ir specialiais garso signalais, pėstieji neturi pradėti eiti per važiuojamąją dalį, o esantys važiuojamojoje dalyje privalo nedelsdami iš jos pasitraukti;

3.6.6. laikytis saugaus eismo taisyklių;

3.6.7. neatsilikti nuo grupės.

3.7. Saugus elgesys įstaigoje:

3.7.1. nesistumdyti einant pro įstaigos duris;

3.7.2. atidžiai klausytis vadovo instrukcijų ir pasakojimo;

3.7.3. netrukdyti įstaigos dirbantiems;

3.7.4. neliesti įstaigoje esančių įrenginių ir technikos;

3.7.5. neatsilikti nuo grupės.

3.8. Saugus elgesys prie vandens telkinių:

3.8.1. maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji;

3.8.2. maudytis tik leidus vadovui ir jam stebint;

3.8.3. vienu metu maudytis gali ne daugiau kaip 8 vaikai;

3.8.4. maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas;

3.8.5. laikytis saugaus maudymosi taisyklių;

3.8.6. tvarkingai ir kultūringai elgtis ant kranto.

3.9. Saugus elgesys miške ir parke.

3.9.1. tvarkingai ir kultūringai elgtis;

3.9.2. kurti laužus tik tam skirtose vietose ir tik leidus vadovui;

3.9.3. nežaisti su degtukais;

3.9.4. nelaužyti medžių, neskinti globojamų augalų, nepažeisti gamtosaugos įstatymų;

3.9.5. atidžiai klausytis vadovo instrukcijų ir pasakojimo;

3.9.6. saugotis erkių: naudoti priemones, skirtas erkėms atbaidyti, apsirengti šviesiais drabužiais. Jei įgėlė bitė, uodas ar kitas vabzdys, kreiptis į turizmo renginio vadovą

3.9.7. nesiartinti prie miško gyvūnų, neerzinti jų.

3.10. Saugus elgesys edukaciniuose užsiėmimuose:

3.10.1. atidžiai klausyti vadovo instrukcijų;

3.10.2. saugiai dirbti su įrankiais, naudoti juos pagal paskirtį;

3.10.3. darbą užbaigus, įrankius sutvarkyti.

3.11. Saugus elgesys žygiuose dviračiais:

3.11.1. važiuoti keliais dviračiu leidžiama ne jaunesniems kaip 14 metų asmenims, o išklausiusiems atitinkamą mokymo kursą ir turintiems mokymo įstaigos išduotą pažymėjimą, – ne jaunesniems kaip 12 metų asmenims. Gyvenamojoje zonoje dviračių vairuotojų amžius neribojamas;

3.11.2. važiuoti vienas paskui kitą;

3.11.3. jei tik įmanoma, turi važiuoti dviračių taku, o kur tokių takų nėra, leidžiama važiuoti viena eile važiuojamosios dalies kraštine dešine juosta kuo arčiau jos dešiniojo krašto; turi pasirinkti saugų greitį, atsižvelgdami į aplinkos sąlygas, asmeninius važiavimo įgūdžius ir dviračio būklę;

3.11.4. privalo laikytis saugaus atstumo iki važiuojančiojo prieš juos (stabdymo kelias); jei eismas intensyvus ir reikia pasukti į kairę, apsisukti ar pervažiuoti į kitą kelio pusę, dviračio vairuotojas turi nultipti ir kirsti važiuojamąją dalį vesdamas dviratį, nesudarydamas kliūtis kitoms transporto priemonėms;

3.11.5. dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, dviračio priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o dviračio gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus. Dviračio vairuotojai (keleiviai) iki 18 metų, važiuodami (vežami) keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę dviratininko šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisegus dviratininko šalną;

3.11.6. jeigu eismas intensyvus ir reikia pasukti į kairę, apsisukti ar pervažiuoti į kitą kelio pusę, dviračio vairuotojas turi nultipti ir kirsti važiuojamąją dalį vesdamas dviratį, nesudarydamas kliūtis kitoms transporto priemonėms;

3.11.7. važiuojamosios dalies pakraštyje pažymėtu dviračių taku, kuris nuo gretimos eismo juostos nėra atskirtas veja, borteliu, atitvarais ir panašiai, dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti tik ta pačia kryptimi, kuria vyksta eismas gretima eismo juosta;

3.11.8. dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių

eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti tik ja ir kuo arčiau jos dešiniojo krašto. Dviračių vairuotojai privalo nesukelti pavojaus pėstiesiems;

3.12. Saugus elgesys sportinių renginių (varžybų) metu:

3.12.1. sportinių renginių metu visi dalyviai turi būti pratybų vietoje;

3.12.2. dalyviai privalo klausyti visus renginį organizuojančio vadovo nurodymų;

3.12.3. renginio vietoje laikytis saugaus elgesio taisyklių: nelaipti stadione esančiais įrengimais, naudoti sportinį inventorių tik pagal paskirtį, dėvėti sportinę aprangą.

4.VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

4.1. Mokiniai po išvykos turi grįžti į mokyklą lydimi turizmo renginio vadovo;

4.2. mokyklos vadovai ir tėvai informuojami apie pažeidėjus, incidentus, nelaimingus atsitikimus, traumas.

Instrukciją parengė

.....
(parašas)

.....
(vardas, pavardė)

.....**VARŽYBŲ NUOSTATAI**

1. Tikslai:
2. Laikas ir vieta
3. Dalyviai
4. Renginio programa ir vykdymo sąlygos
5. Pasirengimas
6. Finansavimas
7. Nugalėtojų išaiškinimas ir apdovanojimas

Nuostatus parengė: _____
(vardas, pavardė, parašas)